

Marbäcksmodellen

Att göra en fördjupad analys av våra verksamheter

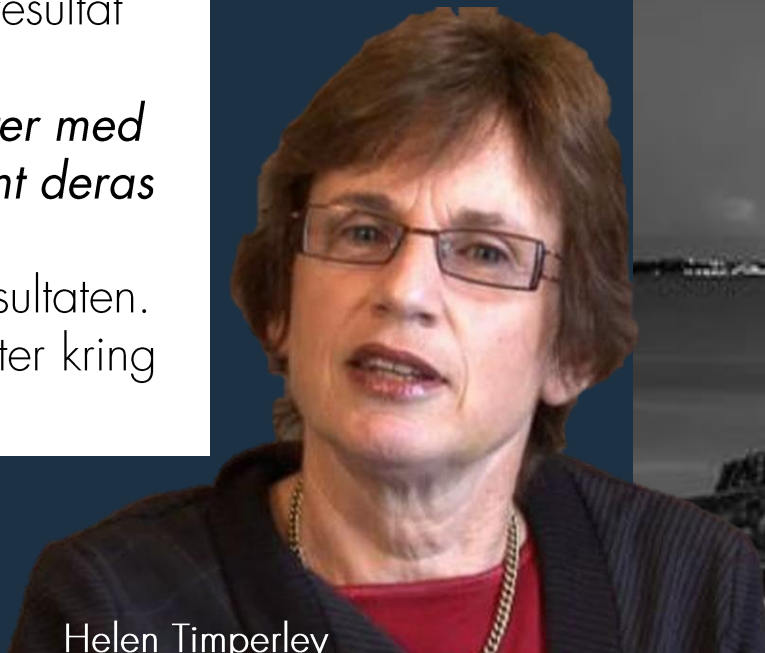
Steg 1 – prioriterad målsättning

Vilken färdigheter eller förmågor behöver vi bli bättre på att utveckla hos våra elever för att fler elever ska lyckas efter genomgången utbildning?

I analysen av Marbäcksskolans resultat har det visat sig att:

”elevers förmåga att skriva texter med röd tråd och tydlig struktur, samt deras förmåga att producera texter”

bör prioriteras för att förbättra resultaten. Pojkarna uppvisar störst svårigheter kring dessa förmågor.

Helen Timperley

Alla ska lyckas

Vart ska vi?

Förbättra måluppfyllelsen i svenska

Prioriterat mål

Utveckla elevernas förmåga att skriva med röd tråd och tydlig struktur samt att producera texter.

En stor andel av de som inte når målen är pojkar.

ANALYS

Var är vi?

Fördjupa analysen

Skaffa oss en gemensam förståelse för bakomliggande orsaker till resultaten. Vad behöver våra elever lära sig och utveckla för att bli bättre på att skriva texter med röd tråd, tydlig struktur och på att producera texter?

PLANERA

Hur gör vi?

Ta fram en plan

Utifrån målsättning och bakomliggande orsaker ta fram en plan för utvecklingsarbetet. Vad behöver vi lära oss och utveckla för att tillgodose elevernas behov.

UNDERSÖK ny kunskap

Börja det undersökande arbetet utifrån plan för att utveckla vår professionella kunskap.

1. Ta in ny kunskap.
2. Undersök vad som fungerar
3. Utvärdera effekterna

UTVÄRDERA

Hur blev det?

I utvärderingsfasen

Skaffa oss en gemensam bild av vad vårt professionella lärandet haft för inverkan på elevernas förmåga så som det uttrycks i det prioriterade målet, för att kunna dra slutsatser kring vad som är framgångsrikt och vad som är mindre framgångsrikt.

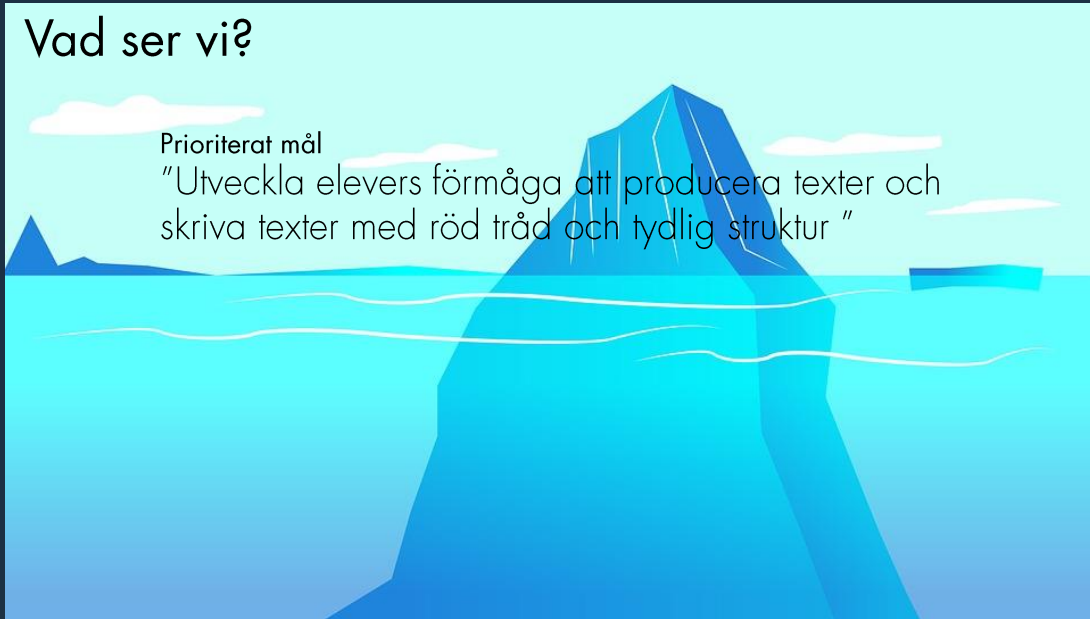
Steg 2 – fördjupad analys

Formulera en tes, dvs, ett antagande om varför elevernas förmåga kopplat till det prioriterade målet ser ut som den gör idag på Marbäcksskolan.

Vad ser vi?

Prioriterat mål

"Utveckla elevers förmåga att producera texter och skriva texter med röd tråd och tydlig struktur "

Steg 2 – fördjupad analys

Stöd för den fördjupade analysen

SKOLENKÄT

Varje höst genomförs Skolinspektionens skolenkät på samtliga skolor i Svedala kommun. Enkätsvaren är indelade i *rubriker* och analyser av svarsunderlagen kan bidra till att öka förståelsen kring bakomliggande orsaker till de resultat som vi har. Klicka [här](#) för att läsa mer om enkäten.

- **Veta vad som krävs** att eleverna förstå syfte, vad de ska klara av och vad de behöver göra för att klara kunskapskraven
- **Stimulans** att skolarbetet är engagerande, intressant, roligt, och stimulerande
- **Tillit till förmåga** att eleverna tror på sig själva och att de upplever att de kan nå kunskapskraven om de försöker.
- **Anpassning efter elevens behov** att eleverna får lära sig att hantera och lära sig att kompensera för svårigheter
- **Utmaningar** att eleverna blir utmanade i undervisningen
- **Argumentation och kritiskt tänkande** att eleverna kan diskutera, debattera och argumentera för sin sak och reflekterar över vad de hör och vad de läser

Stöd för den fördjupade analysen GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNING FÖR LÄRANDE

Barbro Bruce, dr i logopedi, och Bim Riddersporre, dr i psykologi, har identifierat ett antal förutsättningar för att individer ska utvecklas till och förbli lärande människor.

- **Koherens** att förstå sammanhang och orientera sig. För att uppleva världen som begriplig och sammanhängande behöver man lära sig att sovra bland alla intryck.
- **Koncentration** att styra och hålla kvar uppmärksamhet. När man lär sig att styra och hålla kvar sin uppmärksamhet kan man rikta den mot sådant som är intressant.
- **Minne** att komma ihåg och uppleva förväntan. Man minns det man varit med om – både det som är ovanligt och det som händer ofta.
- **Intersubjektivitet** att läsa av andra och vara tillsammans. För att uppmärksamma och förstå andra – behöver man känna igen sina egna känslor och behov.
- **Självbild** att veta vem man är och vad man kan. Att lära känna sig själv tar hela livet – speglingen från andra ger viktiga bidrag.
- **Kommunikation** att förstå och göra sig förstådd. Om människor kan förstå varandra blir de mindre ensamma.
- **Exekutiva funktioner** att planera, organisera och utföra handlingar. För att förverkliga en rolig idé behövs en god planering.
- **Mentalisering** att föreställa sig andras perspektiv och känslor. Förmågan att resonera med sig själv och känna utan att genast göra. Att tänka efter före, innan man gör något.
- **Abstraktion** att symbolisera och bilda begrepp. Vad ska det här föreställa – att översätta verkligheten tillsammans ger samhörighet.
- **Generativt lärande** att lära sig lära och lösa problem. Det man inte vet kan man ta reda på – det man inte kan går att lära sig.

Stöd för den fördjupade analysen SJÄLVATTRIBUT SOM ELEVERNA HAR MED SIG

Några av de självprocesser som lärare måste uppmärksamma och förändra när det behövs är:

- **Självförmåga** är självsäkerheten eller styrkan i tron som vi har på oss själva att vi kan få lärandet att ske.

Hög självförmåga innebär att eleven ser svåra uppgifter som utmaningar snarare än försöker undvika dem och att eleven ser misslyckanden som möjligheter att lära och att anstränga sig mer eller leta efter ny information nästa gång.

Låg självförmåga innebär att eleven är mer benägen att undvika svåra uppgifter, som betraktas som personliga hot, att målen i mångt och mycket är lågt eller svagt. Eleven ser misslyckande som en chans att uppehålla sig vid personliga brister, hinder eleven mött eller för att föneka personlig delaktighet. Eleven behöver lång tid för att få tillbaka självförtroendet.

- **Självhandikapp** uppstår när eleverna väljer att låta svårigheter eller hinder för prestation avleda orsaken till misslyckandet från sin kompetens mot de förvärvade svårigheterna.
- **Självmotivation** kan riktas mot inre eller yttre attributioner – är själva inlärningen en källa till tillfredsställelse (inre), är de uppfattade belöningarna källan till tillfredsställelse (yttre).
- **Personliga mål** Målen delas in i tre huvudtyper.

Steg 2 – fördjupad analys

Vad framkommer i Skolenkäten? Vilka grundläggande förutsättningar, självattribut, färdigheter och förmågor behöver vi arbeta med?

Vad ser vi?

Prioriterat mål

"Utveckla elevers förmåga att producera texter och skriva texter med röd tråd och tydlig struktur "

Exempel på underliggande orsaker som identifierats

- Elever förstår inte syfte med att skriva berättande texter utan behöver få ett sammanhang för skrivandet.
- Elever saknar språk: begrepp och strukturerer för att skriva berättandet texter.

Vad behöver vi förstå?

Steg 3 – utmana och begränsa

"Är det detta vi ska lägga fokus på och som skulle gagna våra elever mest?"

Sammanställning

2

1

~~0~~

3

SVEDALA KOMMUN

Steg 3 – utmana och begränsa

Ta fram en gemensam tes

Vi behöver utveckla vår kompetens och förmåga att undervisa eleverna så att de kan producera berättande texter med tydlig struktur. Bakomliggande orsaker till att eleverna har svårt att producera berättande texter beror bland annat på att eleverna inte ser sammanhang mellan den undervisning som bedrivs och de mål som bedöms. Detta påverkar i sin tur elevernas engagemang för skrivandet. Eleverna saknar språk och struktur för att skriva berättande texter.

Våra teser:

Eleverna upplever ej meningsfullhet i undervisningen.

Eleverna saknar relevanta begrepp och stödstrukturer i sitt skrivande.

SVÉDALA KOMMUN

Steg 4 – prova i praktiken

Planera lektioner och ta fram kriterier

...ställer frågor och försöker förstå syfte och mening med skrivandet

...deltar aktivt i både planerade och spontana aktiviteter.

Tänkar om...

...bryr sig inte om tid och rum.

Beteende kring...

...eleverna kommer ihåg vad som hände senast.

...behöver pushas för att ta del av aktiviteter.

Engagemang för...

...eleverna tar fram arbetsmaterial när de kommer in i klassrummet.

...eleverna pratar med varandra om undervisningens innehåll.

...eleverna ställer frågor om det som hände sist.

Steg 5 – slutsatser och lärdomar

Alla ska lyckas

Vart ska vi?

Förbättra måluppfyllelsen i svenska

Prioriterat mål

Utveckla elevernas förmåga att skriva med röd tråd och tydlig struktur samt att producera texter.

En stor andel av de som inte når målen är pojkar.

ANALYS

Var är vi?

Fördjupa analysen

Skaffa oss en gemensam förståelse för bakomliggande orsaker till resultaten. Vad behöver våra elever lära sig och utveckla för att bli bättre på att skriva texter med röd tråd, tydlig struktur och på att producera texter?

PLANERA

Hur gör vi?

Ta fram en plan

Utifrån målsättning och bakomliggande orsaker ta fram en plan för utvecklingsarbetet. Vad behöver vi lära oss och utveckla för att tillgodose elevernas behov.

UNDERSÖK ny kunskap

Börja det undersökande arbetet utifrån plan för att utveckla vår professionella kunskap.

1. Ta in ny kunskap.
2. Undersök vad som fungerar
3. Utvärdera effekterna

UTVÄRDERA

Hur blev det?

I utvärderingsfasen

Skaffa oss en gemensam bild av vad vårt professionella lärandet haft för inverkan på elevernas förmåga så som det uttrycks i det prioriterade målet, för att kunna dra slutsatser kring vad som är framgångsrikt och vad som är mindre framgångsrikt.